

Podobenstvo o 10 pannách

Jedného dňa, na konci Ježišovho verejného pôsobenia sa ho jeho učeníci pýtali: „*Povedz nám, kedy sa to stane a aké bude znamenie Tvojho príchodu a skončenia tohto sveta.*“ (Mat. 24,3.) Keď im dal na to odpoveď, pokračuje rozprávaním podobenstiev O vernom a nevernom sluhovi, O desiatich pannách, O hrivnách (talentoch). Celý oddiel končí popisom posledného súdu. Ja sa chcem teraz zaoberať príbehom o 10 družičkách. Je uvedený v **Ev. Mat. 25,1-12.**

Určite ste toto podobenstvo čítali veľa krát, mňa však zaujal jeden moment, o ktorom sa v súvislosti s týmto podobenstvom tak často nehovorí.

Svadba v Oriente vyzerá trochu inak, ako u nás. Ženích prichádza tiež pre nevestu do jej rodičovského domu. Ale keďže cez deň je veľmi horúco, svadba sa začína až večer. Spolu s nevestou čakajú na príchod ženicha aj družičky. Len čo sa ohlási, že ženích sa so svojou družinou približuje k domu nevesty, je úlohou družičiek vyjsť ženichovi v ústrety. Keďže príchod ženicha sa deje už večer teda za tmy, musia mať so sebou lampáše, aby svietili na cestu. Tieto lampy sú menšie ako tie, ktoré sa používajú na svietenie v dome a preto treba častejšie dopĺňať olej. Družičky si preto musia vziať so sebou nádoby s olejom.

V krajine, kde sa odohráva tento príbeh je bežné, že ženích prichádza neskoro večer, dokonca to patrí k „dobrým“ svadobným zvykom. V podobenstve musia panny čakať nezvyčajne dlho, a tak prichádzajú na ne driemoty až zaspia. Určite si všimnete, že nikde nie je spomenutá výčitka desiatim pannám, že zaspali.

Hlavný bod, o ktorom sa tu hovorí, je dôvod na rozdelenie družičiek na múdre a nerozumné (v niektorých prekladoch Biblie sú pomenované ako bláznivé alebo pochabé). V čom to je, že jedny sú označené ako múdre a druhé ako nerozumné?

Vo verši 3. je jasne povedaný dôvod „...lebo si nevzali olej“ – čo bola v danej situácii dosť podstatná „maličkosť“.

Ako som už uviedol, do vtedajšej lampy sa dalo naliať len málo oleja, preto vedľa lampy stál vždy aj krčah s olejom (tvorili spolu akoby jednu súpravu) a bolo samozrejmé, že ho brávali so sebou, ak sa išlo na dlhšiu cestu, alebo

ak sa na niekoho dlho čakalo. Kto tak neurobil bol považovaný za ľahkomyselného, neporiadneho, pochabého, hlúpeho,...

A práve táto vlastnosť sa prejavila u piatich družičiek.

Tradičný zjednodušený výklad tohto podobenstva hovorí, že olej predstavuje Ducha Svätého a tak, keď si tých 5 panien nezobralo nádoby s olejom nemali zásobu Ducha Svätého. Na prvý pohľad je to jasné a zrozumiteľné, až nato ... Ako si môžem urobiť zásobu Ducha Svätého? Nemôžem ho predsa zavrieť do fľaše a nosiť so sebou? Ako si 5 múdrych družičiek urobilo zásobu Ducha Svätého? Ten výraz „mať Ducha Svätého“ znie veľmi vlastnícky.

Podme späť k textu podobenstva - „panny spoločne vyšli naproti k ženichovi, spoločne sa rozprávajú, čakajú, ale keď ženích nechodí (v.5), podriemkavajú až nakoniec všetky zaspia, ženích má zrejme „meškanie“ resp. podľa nich mal prísť podstatne skôr.

Vsuvka:

Kedy prišiel Pán Ježiš prvý krát na túto zem? V liste ap. Pavla Gal.4,4. je napísané „*Ale keď prišla plnosť času...*“ (...*keď sa naplnil čas...*)

A v tomto vidím základný problém družičiek – ženích sa neomeškal, ale ženích neprišiel v tom čase, kedy sa družičky domnievali, že príde.

Čo nám chce Pán Ježiš povedať týmto podobenstvom?

Obráťme svoju pozornosť na múdre družičky, ktoré vošli so ženichom na svadbu. Prečo si k lampám vzali aj rezervný olej, resp. čo to znamenalo?

Päť múdrych panien sa dôkladne prípravilo na stretnutie so ženichom, urobili všetko čo bolo potrebné, aby stretnutie so ženichom dopadlo dobre aj keby z nejakého dôvodu meškal (boli oblečené ako družičky, vzali si lampy, vzali si aj zásobu oleja, vyšli naproti ženichovi a čakali a nakoniec tiež zaspali).

V podobenstve je rozdiel medzi múdrymi a nemúdrymi družičkami daný len jednou vecou a tou je nádoba s olejom.

Pán Ježiš chce týmto zdôrazniť dôležitosť resp. nevyhnutnosť prípravy a keďže v podobenstve je hlavným bodom diskusie „olej“, (ktorý symbolizuje Ducha Svätého), ktorý jedny majú a druhé nie, jedná sa o duchovnú prípravu teda prijatie Ducha Svätého resp. prítomnosť Ducha Svätého v každodennom živote.

Príklad zo života:

Príprava na hocijakú záchrannú akciu, či už sa to týka požiarnikov, horolezcov alebo lekárov zahŕňa nielen materiálnu ale aj psychickú prípravu.

Kým materiálnu výbavu si môžeme kúpiť, resp. zaobstarat' podobným spôsobom, tak psychická príprava sa nedá kúpiť, ani naučiť v škole či naštudovať z literatúry. Dá sa získať sa len v praktických skúškach. Ani duchovná príprava sa nedá kúpiť alebo získať len teoretickým štúdiom Písma, bez pôsobenia Ducha Svätého.

Elen G. Whitová podáva v knihe **Kristove podobenstvá** (str. 406-410) nasledovné vysvetlenie:

- 5+5 družičiek v podobenstve predstavuje dve skupiny ľudí, ktorí očakávajú svojho Pána, nie sú to žiadni pokrytci.
- Družičky sú nazvané pannami, pretože sa hlásia k čistej viere.
- Lampy predstavujú Božie slovo v zmysle **Žalmu 119,105**. – „*Tvoje slovo je sviecou mojej nohe a svetlom môjmu chodníku.*“ (Roh.).
- Olej je symbol Ducha Svätého v zmysle Zachariášovho proroctva – (Zach. 4,1-14). „Z dvoch olív vytekal zlatistý olej zlatými trubicami do svietnika a odtiaľ do zlatých lúč, ktoré osvetľovali svätýňu. Podobne dostávajú prostredníctvom svätých v Božej prítomnosti Ducha Svätého tí, čo sa posvätili Božej službe. Poslaním dvoch pomazaných je oznámiť Božiemu ľudu, že jedine nebeská milosť môže z Božieho slova urobiť sviecu našim nohám a svetlo nášmu chodníku.“
Inými slovami - Duch Svätý dáva veriacim Božiu milosť, ktorá jediná urobí Božie Slovo svetlom našim nohám.
- Bez Božieho Ducha nám poznanie Písma svätého nepomôže, teória pravdy bez Ducha Svätého nás neoživí ani neposväti. Človek môže poznať biblické prikázania i zaslúbenia, ale ak mu Boží Duch nevštepí pravdu do srdca, jeho povaha sa nezmení. Bez osvietenia Duchom Svätým ľudia podliehajú bludu a stávajú sa obeťami satanových pokušení.

Príklad: Farizeji v dobe Pána Ježiša síce poznali Písma, ale podľa nich nežili; odmietali pôsobenie Ducha Svätého a nakoniec dali zabiť Mesiáša.

Duchovná pripravenosť na druhý príchod Pána je prvoradou myšlienkou podobenstva.

Ja tu vidím však ešte jeden prvok, ktorý tiež súvisí s duchovnou prípravou, a ktorý s pribúdajúcim časom nadobúda stále väčší význam. Je naznačený v poslednom verši podobenstva **Mat. 25,13**. – „*Preto bďte, lebo nepoznáte dňa ani hodiny, kedy príde Syn človeka.*“

Pán Ježiš nás na záver podobenstva nabáda, aby sme bdeli. Bdenie sa netýka nočného bdenia, ale pozorného sledovania situácie okolo nás s neustálou

prípravou na druhý príchod Ježiša Krista t.j. trpezlivé očakávanie nášho Pána.

Ako trpezlivo resp. netrpezlivo očakávame druhý príchod Ježiša Krista? Robili ste si niekedy v minulosti taký súkromný výpočet približného možného konca sveta a teda vlastne príchodu Pána Ježiša?

To čo mňa oslovilo v podobenstve je zdôraznené v jeho závere:

Mat. 25,13. – „*Bďte tedy, lebo nevíete dňa, ani hodiny, kedy príjde Syn človeka.*“ Pán Ježiš už tretíkrát v tomto rozhovore s učeníkmi varuje pred určovaním dátumu jeho príchodu - inak povedané, aby sme neboli pripravení len k určitému dňu a keď sa nič neudeje jednoducho prestaneme „svietiť“. Parafrázované povedané - múdre panny boli pripravené, pretože mali zásobu trpezlivosti až do príchodu ženicha.

Múdre panny sa pripravili (po materiálnej aj duchovnej stránke) na trpezlivé očakávanie ženicha a počítali tiež s možnosťou jeho oneskorenia a preto investovali niečo viac „do nákupu oleja na svietenie“ – do duchovnej prípravy, ktorá zahŕňa aj trpezlivosť.

Čo má spoločné zásoba oleja – prítomnosť Ducha Svätého s trpezlivosťou? Uvediem dva argumenty pre trpezlivosť:

V liste ap. Pavla **Gal. 5,22** sa hovorí o ovocí Ducha – láska, radosť, pokoj... V liste **1. Kor. 13,4**. ap. Pavol píše ako sa skutočná láska prejavuje – „*Láska je trpezlivá, dobrotivá, nezávidí, nevystatuje sa ...*“

Ak skutočne milujeme nášho Pána, budeme naňho trpezlivo očakávať i keď si niekedy myslíme, že už je najvyšší čas, aby prišiel.

Podľa znamení doby vidíme, počujeme a aj cítime na vlastnej koži, že druhý príchod Pána Ježiša je veľmi blízko. Kedy nastane tento okamih to nevieme, ale určite to bude už čoskoro. Ale aj v prípade, keby sa ten termín oddialil Pán Boh chce, aby sme stále trpezlivo svietili.

Druhý argument hovoriaci o trpezlivosti Božieho ľudu v záverečnej dobe nájdeme u ap. Jána. On sa učil trpezlivosti počas svojho pobytu na ostrove Patmos. Na jednej strane mu Pán Ježiš ukazoval ďalekú budúcnosť, ale nevedel, čo s ním bude zajtra. Možno si dával otázku: uvidím ešte niekedy svojich bratov a sestry z Efezského zboru? Ako vyzerá zbor? Neodpadli od viery? Keď Ján píše o trpezlivosti v Zjavení Jána, vie o čom hovorí. Ap. Ján tu 2 krát spomína trpezlivosť svätých, ako jednu z charakterových vlastností Božieho ľudu v poslednej dobe. Tu píše známe slová o trpezlivosti svätých počas posledného súženia na tejto zemi **Zj. 13,10**. – „*V tom je trpezlivosť a viera svätých.*“ (SEvP),

Zj. 14,12. - „*V tomto je trpezlivosť svätých, ktorí zachovávajú prikázanie Božie a vieru v Ježiša.*“ (SEvP).

Milý brat, milá sestra, možno aj teraz prežívaš ťažké chvíle, keď nevidíš riešenie. Vkladaj s dôverou všetko do Božích rúk, a ak to Pán napriek tomu dovolí, ber to ako príležitosť na duchovný rast – duchovnú prípravu. Dôveruj Pánu Bohu, že ti dá trpezlivosť znášať väčšie i menšie útrapy každodenného života, poslúchaj ho i vtedy, keď je poslušnosť jeho prikázaní nepríťažlivá či nebezpečná. Dovoľ Duchu Svätému, aby ťa každý deň pripravoval na dlho očakávaný návrat nášho Pána, aby si mocou Ducha Svätého mohol(a) trpezlivo svietiť, až kým nepríde, tak ako zaslúbil.